

Kerklank

Kerkblad voor protestantse gemeente Hardenberg-Heemse

juli/aug 2025
jaargang 10, nr. 5

Afscheid koster Hilko Klinge

Van de voorzitter, Bart Jonkers

Groei en nieuw leven

We gaan de vakantie tegemoet!
In de kerk is de periode met ingang van de tweede zondag na Pinksteren (dit jaar vanaf 22 juni) de Gewone Tijd. Een periode die niet specifiek aan een thema is gewijd. De liturgische kleur is groen. Dit staat symbool voor groei en nieuw leven. Het luidt een periode in het kerkelijk jaar in waarin tijd is om alles wat we met de drie grote kerkelijke feesten hebben gevierd te laten doorgroeien tot mooie vruchten.

Wat betekent het dat God Mens is geworden, dat we het feest van de Opstanding hebben gevierd en dat we de Geest hebben verwelkomd? Hoe werkt dit door in ons leven, in onze omgang met onze medemensen, met de aarde en onze omgeving?

Vakantie is een tijd voor ontspanning en plezier, maar ook voor reflectie, rust en tijd om je te bezinnen op vragen als: "Doe ik (nog) de goede dingen?" en "Raak ik niet te ver verwijderd van wat er echt toe doet in het leven?"

Nadenken over deze vragen klinkt zwaar, maar kan veel waardevols opleveren en je komt er te weinig aan toe als de dagelijkse sleur je meeneemt. Een fijne vakantietijd gewenst met veel momenten van opnieuw het leven ontdekken.

KERKKLANK

jaargang 10, nr 5

4/5 interview

30-33 jaarrekening CVK

40 donderdag- avond concerten

Donderdagavond- concerten

www.kerkklank.nl			Stephanuskerk, Voorhout 36
Hardenberg 2025			Hofkerk, Loozele 1
			Hot Morgenlicht, Gasselternijmegen 10
10 jul	Int. koor ZEVENMAAL o.l.v. Tobias Dethmers Walter Biers, zang Erik Nijlrik, orgel		Hofkerk
17 jul	Roelof Hamberg, orgel o.l.v. Tobias Dethmers Marian Hofstra, zang		Stephanuskerk
24 jul	Gerben van den Akker Jan Broekrotofs Erik Nijlrik (toespet)		Hot Morgenlicht
31 jul	Chris en Joes Kuipers, piano Bernardien Hamhuis, orgel Anneke Hamberg, orgel		Hofkerk
07 aug.	Ad van Peil, orgel (toespet)		Stephanuskerk

Aanvang: 20.00 uur; toegang vrij

Op 10 juli is er een voorproefje van de concerten

De coverfoto is
gemaakt door
Gert Smilde

Overdenking

Overdenking: Vakantie, Zon, en het Leven in Gods Prachtige Schepping

Stel je eens voor: je pakt je rugzak in voor een heerlijke zomervakantie. Alles wat je nodig hebt, zit er netjes in: je kleding, zonnebril, een goed boek en wat lekkere snacks. Elke opbergvak in je rugzak vertegenwoordigt iets dat je nodig hebt: plezier, nieuwe ervaringen, maar ook rust en vertrouwen.

Net zoals een rugzak je helpt om alles georganiseerd mee te nemen, zo kunnen wij ons ook voorbereiden op onze levensreis. Soms lijkt het leven op vakantie, vol avontuur en nieuwe dingen. Maar soms is het ook zwaar, met zorgen en vragen.

Wijsheid 1:11-15 gaat daarover en geeft tips. "Want de dood is niet door God gemaakt. God vindt geen vreugde in de ondergang van enig levend wezen. Hij heeft alles geschapen om te laten bestaan. Alles ter wereld dient om het leven in stand te houden."

Dit herinnert ons eraan dat het leven, in al zijn pracht, door God bedoeld is. De dood is niet het einddoel, maar een gevolg van de gebrokenheid in onze wereld. God wil dat wij het leven koesteren, beschermen en ervan genieten. Het leven kan zwaar zijn, vol zorgen en vragen. De sfeer van de dood kan er doorheen druppelen. Maar God roept ons op om daarnaast ook altijd het leven en het leven met Hem, te vieren.

De zomer is de perfecte tijd om het leven in al haar volheid te zien. Er is tijd voor ontspanning, avontuur en nieuwe ontdekkingen. Het is de periode om even los te komen van de routine en te genieten van de prachtige natuur om ons heen. Alles is bedoeld om het leven te vieren en te ondersteunen.

De tekst gaat verder: "Alles ter wereld dient om het leven in stand te houden. In geen enkel schepsel ligt de kiem van de dood, en het dodenrijk kan op aarde geen rechten doen gelden, want de gerechtigheid maakt onsterfelijk." Dat geeft hoop en vertrouwen! Het herinnert ons eraan dat de kracht van liefde en gerechtigheid in God ligt, en dat deze onsterfelijk zijn. We zijn gemaakt om te leven. De schepping is gemaakt om te leven. Onze bestemming ligt zo in Gods hand.

Tijdens onze zomervakantie kunnen we deze gedachte meenemen: elke dag is een geschenk, een kans om te genieten van Gods schepping. Het leven is kostbaar en mag gevierd worden. En het is een oproep om te leven zoals Hij dat graag ziet. Net zoals je rugzak je voorbereidt op een vakantie vol plezier, helpt ons geloof ons te beseffen dat het leven waardevol is. Zo kunnen we vol vertrouwen en vreugde op vakantie gaan.

Ds. Yvonne van Benthem

Afscheidsinterview met koster

Het is eind mei als we afspreken met Hilko Klinge in de Hof om met hem te praten over zijn vertrek als koster van onze Protestantse Gemeente Hardenberg-Heemse en dan vooral als koster van de Höftekerk en de Schakel (nu de Hof)

Kosterschap in het bloed

Hilko is geboren in een kostersgezin, zijn vader en moeder en ook zijn opa en oma waren koster in de kerk in Bruchterveld. Hilko ging naar de lagere school in Bruchterveld, waarna hij naar de LTS ging en metaal en mechanische techniek studeerde. Na de schooltijd was er in de metaal slecht werk te vinden. Hij kwam bij het postorderbedrijf Wehkamp terecht waar hij afdelingschef werd. In november 1981 trouwde hij met Gera Dijk. Zij kregen samen 2 zoons en inmiddels zijn er ook 2 schoondochters. Ook zijn er inmiddels 4 kleinkinderen, waarvan er 1 is overleden. Na 35 jaar kwam er een eind aan het werk bij Wehkamp. Toen toenmalig koster, Ruud Ubels, met pensioen ging besloot Hilko te solliciteren. Op 1 mei werd hij aangenomen als koster voor de Höftekerk in Hardenberg en voor de Opgang in Radewijk.

Er zin in

Hilko had er zin aan, maar er was in de jaren wel veel veranderd. Zetten zijn vader en moeder thuis koffie als er bijvoorbeeld een jaarvergadering van de kerk was, in de Schakel was het allemaal aanwezig. Ik heb nog veel geleerd zo zegt Hilko en daarbij heb ik heel veel te danken aan Henja Bakkenes en Aldi Hulleman.

Meer geworden dan ik had verwacht

We vragen Hilko; is het geworden wat je ervan had verwacht. Meer zelfs zegt Hilko. De contacten met de mensen. Wat ik als mooiste

diensten heb ervaren, het klinkt misschien raar, zegt Hilko, maar dan zijn toch wel de rouw- en ook de trouwdiensten. Dat moet vooral goed en respectvol. Ook heb ik een mooie tijd als koster in de Opgang in Radewijk gehad.

Soms kom je ook weleens iets tegen wat minder mooi was, juist omdat mensen dan ook boos reageren. Zo was bij het Oratorium van organist Frank Kaman de kerk propvol. We hadden de bankjes in het gangpad al uitgeschoven. Het werd te vol, waardoor we moesten besluiten niemand meer toe te laten. De veiligheid van de mensen kon niet meer worden gegarandeerd. Een moeilijk besluit. De mensen die er niet meer in konden waren best boos en traptten tegen de deur, maar de veiligheid moest in acht worden genomen en daar ben je als koster dan wel verantwoordelijk voor.

Moeilijke tijd

De coronaperiode was een moeilijke en vervelende tijd. Het kostte voor velen veel energie, ook voor koster Hilko. Er was veel overleg nodig immers er mochten op een gegeven moment nog maar 30 mensen in de kerk aanwezig zijn tijdens de dienst. Mensen moesten zich aanmelden. Op vrijdagavond waren het er 25 en dan meldden zich op zaterdag nog 7 mensen, 32 mensen dat betekende te veel en dan moest je mensen afzeggen. Ook voor de predikanten was dit een moeilijke tijd. Preken voor lege banken.

Het is een ongeveer een jaar nadat Hilko koster werd, dat hij dienst had in Radewijk. Hij zat aan zijn ontbijt als de telefoon gaat. Radewijk aan de lijn met de vraag: "Ben je nog van plan om te komen?" Oh help.. vergeten dat de tijd was verzet. Hilko snel in de auto naar Radewijk. Zeggen ze: "jammer dat je er nu al bent".

Hilko Klinge

Werkzaamheden

Naast het werk op de zondagen en de rouw- en trouwdiensten waren er natuurlijk ook de werkzaamheden in de Schakel. De maandag- en de woensdagavond waren de vaste repetitieavonden van de koren Zanglust en het HCM. De dinsdagavond was voor Henja en de andere tijden verdeelden we in goed overleg. Overdag was er ook vaak iets te doen in de Schakel, zoals ouderenmiddagen, exposities en vergaderingen en als je dan ook 's avonds nog weer present moest zijn was dat wel intensief.

Vraagbaak

Als koster ben je ook vaak een vraagbaak voor de kerkmensen. Er wordt wel eens verwacht dat je altijd "aan" staat. Nog even iets langsbrengen op zaterdagmiddag, maar door een goede samenwerking met leden, predikanten en bestuurders bouw je ook iets op en dat maakt het werk ook mooi.

Tip voor opvolger

Wij vragen Hilko of hij nog een tip heeft voor zijn opvolger. Hilko geeft als tip mee; 'Wees vriendelijk, open en gastvrij en wees betrokken bij de kerk'.

Hobby's en vrije tijd

Hilko vertelt dat hij graag fietst, hij is dan ook vaak door de mensen herkent op de fiets met zijn hoed op, naast fietsen leest hij graag de krant en maakt graag een Sudoku. Wij vragen ook wat hij met zijn vrije tijd gaat doen als hij op 15 juni afscheid heeft genomen. Hilko weet het nog niet, maar zeker gaat hij met Gera, die heel belangrijk is geweest in de jaren als koster, meer leuke dingen doen.

15 juni afscheidsdienst

Zondag 15 juni is de afscheidsdienst voor koster Hilko, met medewerking van o.a. de broers Chris en Jos Kuipers op piano, Riekus Hamberg en Herman Boerman op het orgel en het HCM o.l.v. Jan Quintus Zwart.

Wij wensen hem een mooi afscheid en een mooie tijd na zijn pensionering.

Ineke en Rezina

Hij, Hilko, was gewaarschuwd, en ja hoor op een dag gebeurde het. De heer x maakte een opmerking over een spinnenweb in de kroonluchter. Hilko vroeg: "was de preek niet interessant". "Jawel hoor", zegt mijnheer x. Reactie Hilko: "Kijk dan naar de dominee". Mijnheer x heeft nooit meer iets gezegd...

Protestantse kerk
wijkgemeente Radewijk

Kerkelijk werker:

Bert Broers

Tel. 06-51022449

Email: b.broers1@gmail.com

Scriba:

Jan en Ina Kamphuis

tel. 06 2052 2023

06 2928 4678

Email: scribapknradewijk@gmail.com

Pippi Langkous

In het liedboek staan her en der gedichten. Zo ook bij lied 713 (Wij moeten Gode zingen). Het is van Ida Gerhardt en het gaat als volgt:

Onder vreemden

*Het speelt het liefste ver weg op het strand,
het kind dat nooit zijn eigen vader ziet,
die overzee is in dat andere land.*

Het woont bij vreemden en het went er niet.

Zij fluisteren erover met elkaar.

Heimwee huist in zijn kleren en zijn haar.

En altijd denkt het dat hij komen zal:

*Vandaag misschien niet meer; maar mogen,
onverwacht –*

En droomt van hem en roept hem in de nacht.

Ik wacht U, vader van de overwal.

Het gedicht pakt mij, elke keer opnieuw. Je ziet het kind voor je; is het een wees, is het een vluchteling?

Je kunt allerlei associaties bij dit gedicht hebben.

Zomaar opeens moest ik denken aan Pippi Langkous, het meisje van de rekenlessen (drie maal drie is zes, wiedewiedewie wil van mij leren). Ja wat voor capriolen je al niet kunt maken in je hersenpan.

Pippi was de heldin van iedereen die in de jaren "60/'70 werd geboren.

Ze deed alles, ook als het niet mocht; was zichzelf, oprecht en altijd eerlijk. O ja en iedereen mocht met haar meedoen zoals hij of zij was. Ze wende nooit aan de verwachtingen van de mensen om haar heen. De goegemeente vond haar maar een vreemd meisje en iedereen vroeg zich af waar zij vandaan kwam. Als haar gevraagd werd wie haar vader en moeder waren, dan antwoordde zij: mijn moeder is een engel en mijn vader is zeerover, ver weg. Maar op een dag komt hij hier en haalt hij mij op!

Ook hier toch gemis en heimwee.... om het dan weer te vergeten en verder te gaan met haar vrolijke leven, dwars tegen alles in. Er zit een soort basisvertrouwen in dat het toch goed komt. Dat zit trouwens ook in het gedicht van Ida Gerhardt.

Weet u, eigenlijk droom ik mij een kerk die zo doet. Lekker onbekommerd en er gewoon een blijde boel van maken. Dat mogen wij toch, want we zijn bevrijde mensen.

Gewoon zoals wij zijn, zijn we altijd welkom in de kerk: in T-shirt, driedelig pak of zomerjas doen we vrolijk mee in de liturgie van de kerk en zingen het hoogste lied, hard of zacht, zuiver of een beetje minder zuiver, als het maar uit ons hart komt. Een warme kerk, waar iedereen thuis kan zijn.

En altijd verlangend uitkijkend naar de dag dat onze Vader zomaar opeens voor onze neus staat.....

Fijne vakantie en voor de thuisblijvers een goede zomer toegewenst!

Bert Broers

Open kerk 16 juli en 19 aug.

Het is zomer. Veel mensen trekken er even op uit, dichtbij of wat verder. De wijde wereld in. Ook zijn er de thuisblijvers en dagjesmensen, daarom hebben we gemeend om woensdag 16 juli en woensdag 19 augustus de kerk Open te doen om even gezellig samen een praatje te maken en een kopje koffie/thee te drinken.

Bioscoopdienst 22 juni

Op de tot nu toe warmste zondag van de zomer hadden we een bioscoopdienst in De Opgang. Koster Ali Peeneman, had al vroeg de ramen en deuren opengezet, zodat het aangenaam vertoeven was in de kerk. We werden ontvangen door de familie Kramer en kregen een zakje popcorn voor tijdens de dienst. Wat leuke reacties opriep. We werden welkom geheten door onze ouderling van dienst, waarna de kinderen naar de nevendienst gingen en we de dienst uit de Johannes de Doper kerk in Huizinge volgden op de beamer. Henk Peeneman had de noten en de tekst van de liederen ingevoegd, zodat we met de kerk in Huizinge konden meezingen. Het thema van de dienst was de Geloofsbelijdenis van Nicea, 1700 jaar geleden opgeschreven. Na de dienst gingen we aan de koffie. De reacties op de dienst waren divers, maar overwegend positief; "op deze manier kan het best een keer als we geen voorganger kunnen vinden, maar toch liever een voorganger op onze eigen preekstoel. Het mag best weer een keer als we zelf geen voorganger hebben." Samen zingen, bidden, vieren, horen, het kwam gelukkig allemaal tot zijn recht.

Samen aan tafel

Alles ligt bijna stil in de zomer, dat is ook goed. Even op adem komen om weer nieuwe krachten op te doen voor het nieuwe seizoen. Toch vinden mensen het fijn om elkaar ook in de zomerperiode nog een keer te ontmoeten en daarom nodigen wij u uit om op 26 augustus samen aan tafel te gaan. We beginnen om 17.30 uur.

Graag opgeven bij Rezina Ramaker 0657728235

Startweek

Schrijven jullie het al vast in de agenda. De startweek van het winterwerk start op 21 september. Voor iedereen is er die week wel een activiteit waar je aan mee kunt doen. Op zondag starten we met de startdienst, waarna we met ons allen iets gaan doen. Maar ook voor de kinderen, de jeugd, de ouderen en de vrijwilligers zijn we bezig met de voorbereiding. In de volgende Kerkklank meer.

Nieuwsbrief en enquête

Begin juli heeft u in de bus of per mail een nieuwsbrief ontvangen. In de Nieuwsbrief ook een enquête. Wilt u deze invullen en aan ons geven, dit kan bij een kerkenraadslid in de bus of in de bus in de Opgang.

Rondje Radewijk

't Is al een traditie geworden: 2e pinksterdag Rondje Radewijk. Zo'n 20 km fietsen door het oude land*, de neus van Overijssel. Op die route zijn zo'n 10 bedrijven die die dag hun deuren openen om zich van hun beste kant te laten zien: de Roker Molen, het Eetbaar Erf, Koopmuseum De Inspanning enz. En tussen al die bedrijvigheid als een rustpunt, maar wel volop in bedrijf: De Opgang. Bezoekers konden hier gewoon even rustig gaan zitten, genieten van de rust en ook van muziek door Jan Broekroelofs (harmonium), zang van Ina Bosscher (begeleid door Jan Broekroelofs en Bert Slijkhuis), Bert Broers (gitaar), Gert Holverda (op vleugel) en verhalenvertelster Janna van den Berg. Ook dit jaar waren er de hele dag door bezoekers en was er tussen kijken en luisteren ook gelegenheid voor enkele diepgaande gesprekken. Rondje Radewijk, het blijft boeien.

* "Het oude land" is een dichtbundel van Willem Barnhard (Guillaume van der Graft) met o.a. gedichten over Radewijk(ers)

Henk Peeneman

Protestantse kerk
wijkgemeente Heemse

Wijkpredikanten:

Ds. Geralda Rohaan

06-82044588

ds.geraldarohan@gmail.com

Ds. Gijsbert Rohaan

0523-852168

ds.g.rohaan@gmail.com

Kerkelijk werker:

Martijn van Breden

06-31002222

martijnvanbreden@pkn-hardenberg-heemse.nl

Scriba:

Rebecca van Breden - Euwijk

p/a Lage Doelen 5, 7772 BL Hardenberg

Zomer

Het 'winterwerk' sluiten we in de kerk vaak af op Pasen. Dan is het voorjaar al begonnen en ligt de zomer, tijd van relatieve rust, in het verschiet. Maar vaak is er toch nog wel het een en ander te doen in de kerk. Dat vind ik mooi, als het ook in wat een rustiger periode bruist, en mensen zich inzetten, er ouderenmiddagen zijn, of als de kinderen het seizoen van de kinderkerk pas afsluiten vlak voor de zomervakantie, om maar wat te noemen. Overigens doen de kinderen dat op de 6e juli. Julie Zandman en Guus Veurink stappen over van de kinderdienst naar de kerk, en in die viering gaan ze in de voetsporen van Jezus zijn leven door. En wij met hen! Als De Aerninckhoff op vrijdagmorgen openstaat voor wie er ontmoeting zoekt en een goed gesprek, een spelletje of een kop koffie, is daar ook leven! Net als wanneer er mensen zijn die met liefde voor de Heer en met groene vingers de heg en de tuin rond onze gebouwen tip top in orde brengen. Of als mensen elkaar in de wijk ontmoeten, en zo samen handen en voeten geven aan het gemeenschap-zijn. Om zomaar

een paar dingen te noemen.

World Servants naar Rwanda, Dabaristen naar Rheeze

Maar één ding kan ik u zeggen: deze zomer is ook ná de overstapdienst allerm minst een rustige zomer. Op 13 juli zwaaien we vijf jongeren uit Hardenberg en omgeving uit, die drie weken naar Rwanda gaan. Nathan, Iris, Esther, Marinka en Anne-Lot bouwen via de christelijke organisatie World Servants in het dorp Nyarusange aan een basisschool. Zij doen dat met een groep van 41 jongeren die daar heen gaan. U kunt hen volgen op hun Facebookpagina (zoek op "Actiegroep Hardenberg World Servants").

Het is de droom van de kerkgemeenschap daar om dichtbij een goede basisschool te hebben opdat de kinderen een betere toekomst op kunnen bouwen. Dat ze een goede tijd hebben daar, waarin ze tot zegen mogen zijn voor de leerlingen van de school waaraan ze gaan bouwen, en ook zelf in het geven veel ontvangen en beleven!

In de zomer zijn er ook jongeren van elders die op hun beurt hier, op camping de Vechtvallei in Rheeze, iets van het evangelie willen delen met de gasten. Zij verzorgen christelijk recreatiewerk dat Dabar heet: Hebreeuws voor 'woord'. Maar ook voor 'daad'. Want het woord dat door God wordt gesproken werkt altijd iets uit! In de dienst van 13 juli hopen zij ook aanwezig te zijn in de kerk.

Verbouwing Witte of Lambertuskerk

En over bouwen gesproken: de week erop is de Witte of Lambertuskerk gesloten. Zij zal dan de verbouwing ondergaan waar we met elkaar al een poos op wachtten. De kerk zal een hele tijd niet te gebruiken zijn – maar we hopen er met elkaar het Kerstfeest te vieren. Of dat gaat lukken? In elk geval: in de maanden dat er wordt gewerkt, wijken we uit naar De Aerninckhoff. Een elektronisch orgel zal worden aangerukt opdat we de lofzang goed gaande kunnen houden met elkaar. En we zullen zien of we allemaal in de grote zaal 'Regenboog' passen. Als ik eerlijk ben hoop ik dat het NIET past en dat we twee diensten moeten houden 's morgens omdat het anders niet past. Of drie!

Verjaardagsborrel

Wat ook in de zomer doorgaat, zo de Heer wil en wij leven, zijn verjaardagen. De 70-plussers die in juni, juli en augustus vierden dat ze weer een levensjaar er bij kregen zijn welkom in De Aerninckhoff op vrijdag 29 augustus om 16:00 uur, om dat ook in de kring van de kerk te vieren.

Welkom en gefeliciteerd voor wie het betreft!

Avondgebed

In de zomer staat het gebed ook niet stil. Maar het gezamenlijke wekelijkse avondgebed willen we weer oppakken in september. Vanaf donderdag 4 september komen we weer vanuit de gezamenlijke kerken bij elkaar om te danken en te bidden voor de wereld waarin we leven, voor alles waar we Gods bijstand in zoeken en waarin we Hem mogen ontmoeten. Er is veel om voor te bidden, en voor te danken, beide. Deze bijeenkomsten worden door vanuit het platform van kerken Hardenberg georganiseerd en door voorgangers uit Hardenberg geleid.

Afwezigheid voorgangers

Maar de voorgangers van uw wijkgemeente zijn er in de zomer even niet. Martijn van Breden heeft vakantie van 27 juli t/m 16 augustus, en mijn collega Geralda en ik zijn vrij van 20 juli t/m 17 augustus. Wanneer collega Martijn ook vrij is, neemt ds. Wim van der Wel (wijkgemeente Baalder) ons drieën waar. Een goede vakantietijd gewenst, of u nu thuis bent of elders.

P.S.

Overigens hebt u vast net als ik in het Kerkcontact gelezen dat liefde voor de Heer en groene vingers ook welkom zijn op het oude kerkhof naast de Witte of Lambertuskerk! Neemt u gerust contact op met Bert van den Poll, tel. 06-33878754 of poll@hetnet.nl.

Met een hartelijke groet, ook namens mijn collega's, ds. Gijsbert Rohaan

Boekbespreking

Boekbespreking: De wereld na Gaza (Pankaj Mishra)

Pankaj Mishra is schrijver, journalist en essayist. Hij is geboren in 1968 in India. Hij leeft beurtelings in Londen, India en in de Verenigde Staten, waar hij doceert aan Wellesley College. In 2014 ontving hij de "Leipziger Buchpreis zur Europäischen Verständigung".

In "The World After Gaza" uit 2024 (Nederlandse vertaling 2025), beschrijft Mishra hoe hij aankijkt tegen de Gaza-oorlog. Hij neemt daarbij de beeldvorming vanuit de Shoah als uitgangspunt, maar ook zijn referentie als opgegroeid in India, dat eeuwenlang als kolonie overheerst werd door de Britten en komt tot felle beschuldigingen tegen wit imperialistisch denken, dat hij ook als oorzaak van genocide in Gaza aanwijst.

Mishra schrijft hoe hij in zijn jeugd een poster van Mosje Dayan aan de muur hing. Thuis werd het Zionisme gezien als ideale neokoloniale orde.

India heeft zijn eigen etnische problemen. Toen in 1946 een einde kwam aan de koloniale overheersing door de Britten werd India verdeeld in een deel voor de hindoes (India) en een deel voor de moslims (Pakistan en Oost Bengalen, het latere Bangladesh). Maar ook in India woonden moslims, die door de hindoes in India als een soort 5e colonne werden gezien en nu fel worden vervolgd door hindoenationalisten. In tegenstelling tot Gandhi, die uit was op geweldloosheid, werd Moshe Dayan gezien als een sterke leider van een voorbeeldstaat.

Tijdens zijn studie en bezoeken aan Israël en de Westelijke Jordaanoever verdiepte Mishra zich in de achtergronden van het Zionisme. Daarbij ontdekt hij, dat het oorspronkelijke Zionistische idee gebaseerd is vrijheid en gelijkheid van iedereen, voor mensen die geen plek hebben in de Westerse maatschappij. Eeuwen hadden Joden de onderdrukking van de Christelijke witte mens moeten verduren. Je zou als Jood nooit als gelijke geaccepteerd worden. En altijd zouden ze de schuld van tegenspoed krijgen. In de jaren '30 waren zij volgens Mishra de zondebok voor de crisis in het kapitalistische systeem van de witte man, dezelfde witte man die wereldwijd voor grote onderdrukking en uitbuiting zorgde, zoals ook in Mishra geboorteland India.

Joden zijn niet welkom in Westere landen, wel in landen als China en India. Tijdens het Nazi-regime doen Westerse landen alles om te voorkomen dat Joden naar hun landen kunnen vluchten, omdat Joden ook daar als inferieur ras worden gezien. Ook na de oorlog zijn Joden niet welkom en is hun enige toevluchtsoord Palestina.

Pas in de jaren '70 komt er belangstelling voor de Shoah, na het verschijnen van films als "The Holocaust" en "Schindler's list".

Israël wordt volgens Mishra in de optiek van Westers imperialistische landen hét land dat de Westerse wereld kan verdedigen tegen de Islamitische vijand en tegen alle landen die zich aan de kolonisatie hebben weten te ontworstelen. Volgens Mishra wordt het Zionisme ondertussen steeds racistischer.

Het begrijpelijke trauma van de slachtoffers van de Holocaust en hun nazaten, maakte dat het bestaan van Israël voor hen een kwestie van leven en dood is in een wereld die hen vijandig gezind is.

Dat gevoel, wordt in 1967 en 1973 aangewakkerd door de vernietigingsretoriek van de Arabieren. De gruwelijke terroristische moorden van Hamas op 7 oktober 2023 wakkeren opnieuw de angst voor een nieuwe Holocaust aan.

Mishra betoogt dat Israëlische regeringsleiders als Menachim Begin en Benjamin Netanyahu gebruik maken van deze angst om, geholpen door de steun van Westerse landen, Palestijnse gebieden onleefbaar te maken, nederzettingen uit te breiden en Palestijnen te doden en van hun leefgebied te verdrijven. En dat terwijl ze sinds de jaren '70 militair veranderd zijn van "David in Goliath".

Mishra neemt geen blad voor zijn mond in zijn oordeel over zowel Israël als de Westerse mogendheden. En optimistisch over de toekomst is hij evenmin. Maar hij roemt ook jongerenorganisaties als Jewish Voice for Peace met hun leus: "Dit nooit meer, voor niemand!"

Bert Broers

Protestantse kerk

wijkgemeente Marslanden

Wijkpredikant:

Ds. Yvonne van Benthem
yvonnevanbenthem@
pknhardenbergheemse.nl
Werkt op dinsdag, woensdag
en donderdag.

Wijkpredikant 0,2:

Ds. Piet Langbroek
06-42216019
info@pietlangbroek.nl

Scriba:

Sander en Mariëtte Zoer
06-40404407
scriba-marslanden@
pknhardenbergheemse.nl

Zomer – Vakantie – Startdienst

Examens

In de afgelopen periode hing bij meerdere huizen de vlag in top met een tas eraan; gefeliciteerd voor alle eindexamenkandidaten die geslaagd zijn! Maar niet bij iedereen die examen heeft gedaan was het feest, helaas. Inmiddels zijn alle definitieve uitslagen bekend. Mocht jij geen feest kunnen vieren, dan wensen we je veel succes en wijsheid voor het nieuwe schooljaar. Misschien opnieuw examen doen of toch een andere weg... het komt vast goed!

Ds. Voet op Bonaire

AYO BONAIRE

Op 3 februari zijn Tiny en ik voor 3 maanden vertrokken naar Bonaire. Mij was gevraagd hier voor 3 maanden interim-predikant te zijn bij de Verenigde Protestantse gemeente van Bonaire (VPGb). Deze gemeente heeft slechts 170 leden. Daarom vragen ze emeritus predikanten om voor een aantal maanden daar te komen werken op vrijwillige basis.

De gemeente bestaat uit autochtone bewoners, expats en Nederlanders die daar zijn gaan wonen. Op zondag komen daar dan nog een flink aantal toeristen bij. De VPGb herbergt protestanten uit alle kerken. Het is buitengewoon bemoedigend dat zij eendrachtig samenwerken om deze gemeente levensvatbaar te houden.

Van de 13 zondagen dat we daar waren heb ik 12x gepreekt. Waarvan 6 keer 2x. Hoe dat komt? In Rincon, een plaatsje in het noorden van Bonaire is ook een protestantse kerk. Daar was om 8 uur dienst en in Kralendijk om 10 uur. Die zondagen stonden we om 6 uur op. Verder waren we samen betrokken bij de Bijbelstudie en zat ik ook bij het koor. Preken en in het koor zingen in één dienst. Mooi.

We woonden in een Bonairiaans huis tussen Bonairiaanse mensen. Heerlijk rustig. We hadden een auto van de zaak. Ik bedoel kerk. En een hond, genaamd Rambo. Volgens ons de liefste hond van Bonaire. Op Bonaire vind je geen fietspaden en trottoirs en dus doe je daar ook, vanwege de warmte, alles per auto. Het werd daar niet kouder dan 25 graden in de nacht. En overdag dus best warm. Bonaire is een prachtig eiland met mooie natuur. Een echte hotspot voor duikers en snorkelaars.

De VPGb heeft één diakonaal project. Saludo Berde (Groene Groet). 40 mensen krijgen eens in de twee weken groente en fruit van de kerk. Tiny heeft hier aan meegedaan. Op Bonaire zijn veel arme mensen die dit niet kunnen betalen. De boodschappen zijn duur. Dit komt omdat alles ingevlogen moet worden. Het is goed te zeggen dat van de 40 mensen die deze "Groet" krijgen er 1 tot de VPGb behoort. Het is dus een project voor alle mensen. We zijn blij te kunnen melden dat de PKN Hardenberg Heemse, middels de diaconie en ZWO, heeft bijgedragen aan dit project. Dat is in grote dank aanvaard. Omdat het project 700 dollar per maand kost, is elke gift welkom.

Wij zijn geraakt door de diensten en de geloofsbeleving op Bonaire. De gemeenteleden aanvaarden de Bijbel als Gods Woord en geloven voluit in God, Jezus Christus en de Heilige Geest. Een doorleefd geloof. Bij afspraken hoor je: Ku Dios ke. Als God het wil. Een gemeente groet en wens. In Nederland zijn we dat verleerd te zeggen. Misschien te snel?

Op 5 mei zat het avontuur er op. Het waren intensieve, warme, maar vooral mooie maanden. Bij het afscheid kregen we een prachtig bordje met het strand en flamingo's. Er staat op: Dios ta fiel. God is trouw. We koesteren onze ervaringen. We missen die lieve mensen nu al.

AYO Bonaire, Tiny en Martin Voet

Zomergroet

Namens de wijkkerkenraad, ds. Yvonne en ds. Piet wensen wij iedereen een mooie zomer toe! Geniet, rust uit, overdenk dat wat je al een tijd bezig hield of maak die ene moeilijke keuze. Na de zomer lijkt altijd weer een beetje een nieuw hoofdstuk en start die met nieuwe energie en mooie doelen. Hoort elkaar ontmoeten op de zondag in de Matrix daar ook bij? Van 14 juli tot en met 24 augustus zijn wij met 'zomerreces' om ook daarna weer met frisse moed te beginnen! 31 augustus is er een gezamenlijke dienst in de Hoftekerk, waar je van harte welkom bent.

Startzondag 7 september

Save the date: Houd 7 september alvast vrij in je agenda, want dan is het onze Startzondag! Het thema is: Kijk! Laat je verrassen door het werk van Gods Geest. Musette komt spelen en zingen tijdens de viering. We zijn nog druk bezig met de organisatie en meer informatie volgt later.

Maar het belooft een leuke ochtend te worden... Namens de voorbereidingsgroep, ds. Yvonne

Doopgedachtenis viering

Het is al weer even geleden, maar in de 40 dagen tijd, hadden we een Doopgedachtenisviering. Je doop is een van de basisgegevens van je geloof. Het is een opdracht van Jezus zelf om mensen te vertellen over het geloof en hen te dopen. Maar vaak is dat al lang geleden gebeurd. Vaak ook zonder dat je je er nog iets van kan herinneren. Misschien alleen door de foto's in je fotoalbum. In de Paasweek wordt traditioneel ook de doopgedachtenis gevierd. Omdat daar niet iedereen bij aanwezig kan zijn, zeker de kinderen niet. Is vorig jaar het idee ontstaan om een doopgedachtenisviering te houden. In de veertigdagentijd, dus verbonden met en onderweg naar Pasen. Dat was erg goed bevallen. Ook dit jaar hebben we dit weer gedaan. Tijdens de viering hoorden we over de betekenis van de doop. Revival zong mooie liederen met ons over het thema, begeleid door Martijn van Breden op de piano. Aan het einde van de viering hebben we een ronde gemaakt. Je kon langs het doopvont lopen, waar doopwater in zat. Daar kon je je voorhoofd mee aanraken of een kruisje op je voorhoofd maken. Daarna liep iedereen langs de Paaskaars. Daar kon de eigen doopkaars of een waxinelichtje aan ontstoken worden. We eindigden met zijn allen in een kring. Het was heel mooi om zo met ons allen stil te staan bij onze eigen doop, maar ook bij hoe mooi en belangrijk dopen is. Gesymboliseerd met dat iedereen zo op zijn eigen manier het licht van Jezus laat schijnen in zijn of haar omgeving. In de kring zongen we ons laatste lied en werd de zegen gegeven. Het was een mooie viering.

Doppen sparen

Voor de KNGF spaar ik doppen, om blindengeleidehonden op te leiden. Alle hulp is welkom, dus help me sparen! De doppen kunnen in de brievenbus bij Aliën Meesters, Ervenweg 94 in Hardenberg. Alvast bedankt!

Protestantse kerk

wijkgemeente Baalder

Wijkpredikant

Ds. Wim van der Wel

0523-272860

ds.wimvanderwel@planet.nl

Scriba

Gerda Blaak

Eiberhof 21

7772 GP Hardenberg

06-27382888

scribabaalder@gmail.com

Vanwege de vakantie van dominee Wim van der Wel is er deze maand geen kopij uit de wijk Baalder ontvangen.

De redactie.

Jeugdwerk Heemse

In de kinderdienst volgen we de methode van Bijbel Basics van NBG (Nederlands Bijbelgenootschap). Daarin komen bekende, maar ook minder bekende bijbelverhalen aan de orde. Zo ook het verhaal van Jeremia in de put, waar we pas over hebben gehoord: *'Ebed-Melech zei tegen Jeremia: 'Doe die lappen onder je armen, en doe dan de touwen eromheen.' Toen Jeremia dat gedaan had, trokken ze hem omhoog. Zo werd Jeremia uit de put gehaald. (Jeremia 38:12-13)'*

Op zondag 6 juli vierden we de overstapdienst. Guus Marissen en Julie Zandman namen afscheid van de kinderdienst en stapten over naar de tienerdienst, Teenz en de kerkdienst. We hebben er samen een mooi dienst van gemaakt. Onze wensen voor de toekomst:

's Middags was er voor de allerkleinsten nog een Ukkepukdienst in de Witte of Lambertuskerk met als thema: Jona. Als afsluiting: waterpret.

In de zomervakantie gaan we door met de kinderdienst, dus wees welkom!

Groot feest in de kerk!

Op 1e pinksterdag was het groot feest in de kerk! We waren er getuige van dat Jolein Bruins, Leah Grendelman, Arjanne Mulder en Alysha Schotttert belijdenis deden van hun geloof. Wat een geweldige dag om dat te vieren. We mochten meemaken hoe de Heilige Geest ook in onze tijd mensen tot nieuw leven wekt en mensen in beweging brengt. Een kleine foto-impressie van deze dienst waarin ds. Robert Jan Perk voorging.

Protestantse kerk
wijkgemeente Baalderveld

Wijkpredikant:
Ds. Piet Langbroek
06-42216019
info@pietlangbroek.nl

Kerkelijk werker:
Ellen Kolthof
06-40136818
eikolthof@ziggo.nl

Scriba:
Evelien Bakker
06-15374030
scriba-baalderveld@pknhardenbergheemse.nl

fototoestel maken of gewoon met je mobiel.
Een klein stukje tekst erbij is welkom en je kunt maximaal 3 foto's insturen.
Doen jullie weer mee?
Graag voor 31 augustus mailen naar
info@pietlangbroek.nl
In de diensten in september op zondag 7 en 21 komen ze in beeld. Succes!

Terugblik seizoen

We kijken terug op een mooi seizoen, waarin we onze vieringen konden houden in de Beek. Rondom de diensten doen veel mensen mee. We danken Ik begon aan een opsomming maar het is teveel om te noemen en ik wil niet het risico lopen dat ik iemand of een groep vergeet. Toch maak ik een uitzondering voor... Dat ga ik dus ook niet doen. Want ieder zet haar of zijn inzet en tijd in en dat is bijzonder, al is het voor degenen die het doen meestal heel gewoon. Daarom iedereen oprechte dank voor het enthousiasme dat we met elkaar mogen delen.

Jaarthema

Voor het nieuwe seizoen 25/26 is het jaarthema van de Protestantse Kerk 'Kijk! Laat je verrassen door het werk van Gods Geest'.

Dit thema is heel geschikt voor de zomerfoto die je kunt maken. Je kunt dit doen op vakantie, thuis en waar dan ook. We zijn weer benieuwd naar jullie zomerfoto's. Je kunt ze met je

Op de kalender

Baaldervelddiensten om 10 uur in de Beek

September

7 Baalderveld
21 Baalderveld Startdienst

Oktober

5 Baalderveld
19 Baalderveld

November

2 Baalderveld
23 Baalderveld Gedachtenisdienst

December

7 Baalderveld
14 Baalderveld
24 Kerstavond 19 uur

Gezocht en Gevonden

We zijn blij om jullie te vertellen dat Jan Jaap Boessenkool ons team (moderamen, wijkkerkenraad) komt versterken. Op zondag 7 september zal de ambtsbevestiging plaatsvinden als beleidsouderling. Fijn Jan Jaap, dat je dit doet voor onze wijkgemeente en succes als 'beleidsmedewerker'. 'We vragen ons af of dat een betere titel is in plaats van het woord 'ouderling'. We hebben in onze wijk nog mensen nodig die bezoekouderling willen zijn. Wanneer we het anders noemen, zou dat helpen? We wachten op reactie.

In de taakgroep diaconie neemt Erik Nijeboer de taak op zich van voorzitter. Dank Erik! De groep diakenen is een gezellige club, dus dat komt helemaal goed. Wanneer je je bij hen wilt aansluiten, dan kan dat, want er kan nog wel een diaken bij.

Themadiensten

Er zijn in deze zomertijd geen diensten in de Beek maar wel twee themadiensten over het boek van Bas Ragas met de titel 'Jezus waarom? Een ontdekkingsreis door de Bijbel.' In het afgelopen seizoen hebben we dit boek gelezen en besproken in de leeskring; we weten dat velen het gelezen hebben of bij de theatervoorstelling van Bas zijn geweest. De diensten zijn op zondag 10 en 24 augustus in de Hôftekerk, om 09.30 uur. Voorganger is ds. Piet Langbroek.

Post

Aan het begin van het seizoen krijgt elk adres in september de jaarlijkse enveloppe met daarin informatie over onze wijkgemeente. Er is dan ook gelegenheid om uw bijdrage aan de Baalderveldpot te geven. Dit van harte bij jullie aanbevolen.

Blijf verbonden

Voor de telefonische bereikbaarheid hebben wij een vraag aan u: wilt u uw mobiele nummer doorgeven aan Piet en /of Ellen, dan zorgen zij er voor dat de juiste telefoon gegevens in het bestand van de wijkgemeente worden vermeld. Dank jullie wel.

Pastoraat

U kunt voor pastorale bijstand contact opnemen met Piet of Ellen. Ook in de zomerperiode is er op maandagmorgen spreekuur van 10-12 uur in de consistorie van de Hôftekerk.

Wijkpredikant:
Vacature

Kerkelijk werker:
Martijn van Breden
martijnvanbreden@pkn-
hardenberg-heemse.nl
06-31002222

Kerkelijk werker:
Ellen Kolthof
06-40136818
eikolthof@ziggo.nl

Wijkpredikant/
ouderenpastor:
Ds. Elly Veldman-Potters
Oud Avereest 18
7707 PN Balkbrug
06-18761366
ellyveldman@kpnmail.nl
Doorgaans aanwezig op dinsdag en
donderdag

Scriba:
Gea Zagers - Dam
Burg.Schuitestraat 20
06-10062579
scribapknhardenbergcentrum@gmail.com

Een goede tijd

Voor alles is een moment, voor alles is een tijd, zo schreef de Prediker. Terwijl de zon buiten volop schijnt lacht het idee van vakantie toe. Een tijd om te recreëren, een woord met een mooie betekenis! Enerzijds betekent het ontspanning en vrije tijd doorbrengen, anderzijds betekent het ook herscheppen. Opnieuw creëren, soms heb je dat zelf nodig, soms heeft de zolder van je huis dat nodig (waaraan wat tijd van mijn vakantie besteed zal worden). Ik hoop voor onze kerk ook veel recreatie. Dat we naast mooie traditie en vertrouwde geloofswaarden ook nieuwe wegen vinden om onszelf opnieuw uit te vinden. Onderweg naar de toekomst.

Beroepingscommissie

Zoals eerder op deze plek verteld, de beroepingscommissie is van start gegaan. Zij hebben zich voorgenomen om in de zomerperiode niet stil te zitten en aan de slag te gaan met een profiel van onze gemeente en het profiel van een te beroepen predikant. Daaruit volgt een vacature tekst die rond september

klaar is en met de gemeenteleden zal worden gedeeld. Ondertussen is het duidelijk geworden dat naast onze wijkgemeente ook een vacature zal ontstaan in de wijk Baalder door het aangekondigde emeritaat van ds. Wim van der Wel. Nu zou het mogelijk zijn om samen een vacature uit te zetten, dat is aan de orde geweest. Echter kan de wijk Baalder pas formeel gaan zoeken naar een opvolger als haar huidige predikant is vertrokken. Omdat Centrum al een tijd vacant is zijn wij voornemens om de vacature voor onze eigen wijk zo spoedig mogelijk uit te gaan zetten. Mocht de zoektocht langer duren zal een samenwerking besproken worden.

Afscheid koster Hilko Klinge

In de eredienst van 15 juni jl hebben we afscheid genomen van onze koster Hilko. De Höltekerk was goed gevuld met belangstellenden! Veel mensen hebben meegewerkt, prachtige muziek van o.a. HCM en Chris en Jos Kuipers. De liturgie met wensen van Hilko zelf ingevuld en de dienst werd geleid door ds. Elly Veldman en ds. Wim van der Wel. Aan het eind van de dienst heeft ds. Wim van der Wel in een korte toespraak zijn waardering en lovende woorden uitgesproken voor het werk dat Hilko heeft gedaan. Hij benoemde het feit dat je binnen onze kerk niet wordt bevestigd in de functie van koster maar dat het eigenlijk niets minder is dan een volwaardig ambt. De omgang met alle mensen om je heen is zo belangrijk, in mooie maar ook in moeilijke momenten. Hilko was betrokken bij mensen die op zijn pad kwamen, had altijd een luisterend oor. En hiervoor werd hij hartelijk bedankt. Na de dienst werd Hilko gevolgd door toespraken van Jenny Welleweerd (voorzitter wijkkerkenraad) Bertil Hulleman (HCM) en Henk Bosch (CvK). Na de toespraken kreeg Hilko een onderscheiding uitgereikt van Tineke van den Esker namens het CvK. Afsluitend richtte Hilko een kort dankwoord aan iedereen en aan het bijzonder aan zijn lieve vrouw Gera. En bij de koffie een bijdrage van Henja Bakkenes namens de collega koster. Ook vanaf deze plek wensen wij Hilko en Gera Gods zegen voor de toekomst, dat Hij hen mag omringen met Zijn goedheid en met Zijn raad.

Stephanuskerk

In de vorige editie van de Kerkklank heeft u een artikel kunnen lezen van het College van Kerkrentmeesters over de Stephanuskerk. Er wordt momenteel onderzocht wat wij in de toekomst gaan doen met dit kerkgebouw, nu een vaste huurder ontbreekt en de onkosten blijven bestaan. De toekomst van het kerkgebouw gaat ons aan het hart, zo stond vermeld. Het begrip voor de gevoelens willen wij hier nog een keer benadrukken. Wij hebben ons voorgenomen om samen met het CvK hier zo open en duidelijk mogelijk over te

communiceren met onze gemeenteleden als er meer informatie beschikbaar is.

Kerstnachtdienst

Met de kerst gaan we ook recreëren. De Kerstnachtdienst verhuist naar de Höltekerk dit jaar. Niet om de hierboven genoemde reden, maar omdat wij de Kerstnachtdienst samen met de NGK Petrakerk gaan houden. Het was een logische reden om het grootste kerkgebouw te kiezen voor deze interkerkelijke Kerstnachtdienst. Wij zien uit naar een prachtige dienst samen met onze broeders en zusters uit de Petrakerk! Om de Stephanuskerk niet over te slaan houden wij de kerstdienst op Eerste Kerstdag in de Stephanuskerk.

Werkzaamheden Ellen Kolthof

Om de pastorale bezetting in wijk Centrum op te vullen waren wij blij met de extra hulp van kerkelijk werker Ellen Kolthof. Ellen had een aanstelling voor ruim 9 maanden welke niet zal worden verlengd (ze blijft wel werkzaam in Baalderveld). Uiteraard kunnen wij, indien nodig, contact opnemen met ds. Elly Veldman en Martijn van Breden.

Startzondag

Zo kijken we alweer ver vooruit, maar eerst is het zomer en dat betekent dat in september een nieuw kerkelijk seizoen van start gaat. De startzondagcommissie is al bezig met de voorbereiding en is voornemens om op zondag 14 september om 11.00 uur de startdienst te houden op de Atletiekbaan (Sportboulevard Hardenberg). Zet het alvast in uw agenda en neem gerust vrienden en familie mee naar deze laagdrempelige startzondag.

Tot slot

Ik wens u, mede namens mijn collega's, een fijne zomer met volop recreatie!

In Christus verbonden,
Martijn van Breden

Van het College van Kerkrentmeesters

ELLEN KOLTHOF

Na het emeritaat van ds. Noordmans heeft Ellen bij ons aangegeven dat, indien nodig, zij pastorale ondersteuning zou willen bieden aan het team van pastores in de wijk Centrum. Dit naast de uren die zij werkt in de wijk Baalderveld.

Uiteraard waren wij blij met het aanbod van Ellen en hebben daar dankbaar gebruik van gemaakt door haar een contract aan te bieden voor 10 uur per week in de wijk centrum. Dit contract eindigt eind augustus.

We bedanken Ellen voor haar inzet en wensen haar veel succes bij de voortzetting van haar werkzaamheden in Baalderveld.

Namens het College van Kerkrentmeesters, Tineke van den Esker-van Remmerden

Van Ellen:

Zoals u hierboven kunt lezen wordt het contract tot 1 september dat ik had voor 10 uur ondersteuning in het pastoraat van wijk Centrum niet verlengd. Wat vind ik het jammer dat dit zo gegaan is! Ik ben met zoveel plezier begonnen en ik heb ook erg vriendelijke mensen ontmoet.

Graag wil ik iedereen bedanken voor de prettige contacten en de fijne gesprekken! Een warme groet van Ellen

Team Oldehinkel beklimt Alpe d'Huez

Op donderdag 5 juni was het weer zover, voor de 18e keer namen duizenden mensen deel aan de jaarlijkse actie van de stichting Alpe d'HuZes ten bate van het KWF. Onder de 5000 deelnemers (het maximaal toegestane aantal) dit jaar ook "Team Oldehinkel" uit Radewijk, bestaande uit de ouders Albert en Hermien en hun vier zonen Arjen, Edwin, Marco en Roy. Mede door de opbrengst van de stekjes- en boekenmarkt te Radewijk (ca. 2550 euro) en door de steun van vele donateurs, hebben zij ruim 20.000 euro kunnen bijdragen aan de totale opbrengst van meer dan 19 miljoen euro.

Foto's van het afscheid van koster Hilko Klinge met o.a. de symbolische bloemschikking gemaakt door de dames van het liturgisch bloemschikken.

Ze bedanken hem hiermee voor zijn:

- gastvrijheid (kop en schotels)
- hulp (gereedschap)
- gezelligheid (bloemen)
- trouw (klimop)
- "om wie je bent" (hoed)

Afscheid nemen wij van Hilko
want hij gaat nu met pensioen
Na twaalf jaren in De Schakel
daar was altijd wat te doen
Een concert een ouderenmiddag
stevast zijn zaken voor elkaar
Ook als koster veel geregeld
ongelooflijk, werkelijk waar

Seniorenmiddag

Aan het einde van het seizoen 2024/2025 werd er weer een buffet georganiseerd door het bestuur van de Senioren middag in De Hof. Bij een plaatselijke slager waren 3 heerlijke

stamppotten besteld en 2 soorten vlees. Er waren 67 mensen aanwezig en iedereen heeft heerlijk kunnen eten. Daarna kreeg iedereen nog een lekker toetje en toen was de middag al

weer voorbij. Het was een prachtig seizoen, er waren steeds best wel veel mensen, een teken dat de middagen goed bevallen. We wensten elkaar een fijne zomer, maar als men niet zo lang kan wachten is men ook welkom in De Hof op 2 ochtenden in de week voor een kop koffie of een lunch. In september beginnen de middag bijeenkomsten weer.

Ontmoetingsochtend in De Hof

Aanvankelijk georganiseerd door de Diaconie maar nu ook in samenwerking met de Stuw. Deze 1e keer was er een mooie opkomst.

Een aantal dames had heerlijk gebakken en dominee Wim van der Wel en de dames van de Stuw hebben een praatje gehouden over deze samenwerking en dat ze hopen dat De Hof inderdaad een plek van verbinding wordt.

Henja Bakkenes

EO-jongerendag

EO-jongerendag 2025: All about Jesus

Zaterdag 24 mei was het eindelijk zover: de EO-jongerendag. Al maanden van tevoren waren er voorbereidingen getroffen om jongeren enthousiast te maken, kaartjes te boeken en vervoer te regelen. Via posters, Zin In en andere kanalen leverde dat 8 aanmeldingen op. In het kader van "Hoe meer zielen, hoe meer vreugd" werd er contact gelegd met een jeugdleider van de NGK Heemse. Daar waren 9 jongeren en 2 leiders enthousiast om mee te gaan. Uiteindelijk is het gelukt om met 2 busjes vol te vertrekken naar Ahoy in Rotterdam.

Persoonlijk wist ik niet wat ik me erbij voor moest stellen, maar ik had veel opgetogen verhalen van jongeren gehoord. En ik moet zeggen: wat een fantastisch evenement is het! Zoveel jongeren (en hun begeleiders) die door hun geloof in Jezus Christus bij elkaar komen, feest vieren en hun geloof belijden. Prachtig om te zien en mee te maken. Met optredens van bands, zoals Rend collective, Gable Price and Friends, Marc Floor, BEAM worship band en Reyer & Retain. Tussen de optredens door waren er sprekers: Jurjen ten Brinke, Wilke Stuij en Joram Kaat en werd er gebeden. Ook mooi om te zien hoe onze jongeren onderling contact zochten en met elkaar om gingen. Dit smaakt naar meer. volgend jaar gaan we gewoon weer!

Cindy Grendelman

Oud Papier Actie

Papiercontainer OPA wordt verplaatst naar het Jupiterplein

De oud papier container van OPA die al jarenlang achter de Hessenwegkerk staat wordt met ingang van **vrijdag 1 augustus** verplaatst naar het Jupiterplein in Heemse (bij de Sparwinkel).

Elke vrijdag kunt u het oud papier brengen van **8.30 uur tot 15.30 uur**

In herinnering

Riek Bouwers

Op 25 mei 2025 overleed in de leeftijd van 88 jaar Hendrika Bouwers. Riek was sinds 1981 de levensgezel van Dinie Torn. Beiden hebben hun sporen meer dan verdiend in het onderwijs en woonden eerst jarenlang in Apeldoorn.

Na hun pensionering zijn ze hier in Hardenberg komen wonen. Ze hadden het samen góed: maakten veel reizen, onderhielden contacten met vrienden in Apeldoorn en genoten. Ze leefden gúl: ze genoten ervan om de wederzijdse neven en nichten uit te nodigen en daar jaarlijks een dag mee op te trekken. En in de buurt waar ze woonden nodigden ze iedereen uit en hun beider verjaardagen waren heuse happeningen.

Waar ze in Apeldoorn al druk betrokken waren bij het kerkelijk werk, deden ze dat hier opnieuw. Riek was betrokken bij de Algemene Kerkenraad t.t.v. de fusie en Dinie was druk in de diaconie.

Maatschappelijk waren ze zeer betrokken. Met vrienden hier in Hardenberg ontstond de "trouw-groep": mensen die dagblad Trouw

lazen en dan gingen ze samen in gesprek over de actualiteit! Riek kon dat goed, discussiëren, haar mening pittig ventileren. Tegelijk was het altijd "op de bal en niet op de man/vrouw". De laatste jaren waren moeizaam. Riek ging fysiek achteruit, Dinie mentaal. Veel burenhulp hield hen lang op de been, maar uiteindelijk bleek een verhuizing naar het Blanckvoorthuis de beste oplossing. Daar stierf Riek na een kort ziekbed. Ze was "op".

In de afscheidsdienst stond psalm 23 centraal. Haar lijflied. We leven mee met Dinie en hun beider families.

Ds. Wim van der Wel

Koob Marinus Westert

Marinus werd op 14 juli 1943 geboren in Hardenberg, aan de Lariksweg. Hij was het oudste kind in het boerengezin van Hendrikus en Hanna Westert. Hij ging naar de lagere school in Heemse, waarna hij op de technische school werd opgeleid tot metselaar.

Een grote liefhebberij van Marinus was zenden. Bijna al z'n vrije tijd besteedde hij daaraan. Hij had op die manier contacten over de hele wereld. Enige jaren na het overlijden van zijn vader, verhuisde hij samen met z'n moeder naar de Vermeerstraat. Na 16 jaar verhuisde moeder Westert naar Clara Feijoena Heem. Daar bezocht Marinus haar trouw.

Marinus had behoefte aan structuur in zijn leven en was gevoelig voor veranderingen. Zelf die structuur bewaren vond hij moeilijk. Geleidelijk werd zijn wereld kleiner en werd hij weinig meer gezien. Heel fijn was het dat onder meer de burens hem bij het leven bleven betrekken. Na een vervelend ongeval kwam Marinus, na

een periode van revalidatie terecht in Woonzorgcentrum Oostloorn. Al was dat heel erg wennen voor hem: uiteindelijk vond hij daar zijn draai en kon hij zorg en begeleiding toelaten in zijn leven. Hij voelde zich begrepen en gezien en was daar dankbaar voor.

De laatste weken van zijn leven werd Marinus een kwetsbare man. Hij overleed 8 juni 2025 op Eerste Pinksterdag.

Tijdens zijn afscheid stonden we stil bij de woorden van Psalm 139: 'Heer die mij ziet zoals ik ben.' We zongen liederen waar hij van hield. Zijn leven bewoog zich altijd binnen de kaders van het geloof. We weten hem geborgen bij God en mogen troost halen uit het feit dat hij, met name in de laatste fase van zijn leven, liefde heeft gekend, liefde heeft mogen ervaren en vooral geven op zijn eigen unieke manier.

Namens de familie, Alice Bijker

In herinnering

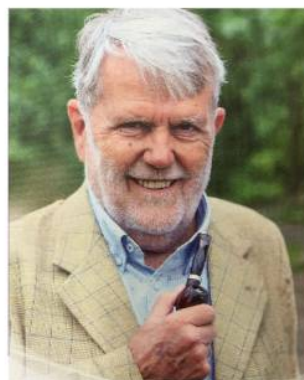
Willem Meijer

Wanneer je Wim hoorde praten dan werden twee dingen duidelijk: Deze man komt uit Groningen, en deze man houdt van God. Want Wim was een diepgelovig man en deelde daar graag over. Dat deed hij ook in kerkenwerk dat hij in zijn leven oppakte met pastoraal werk en leiden van kerkdiensten.

Wim was getrouwd met Truus Meijer-Tamminga, 62 jaar hebben ze doorgebracht. Ze kregen 3 zonen; Pieter, Johan en Harold. De familie groeide met schoondochters en kleinkinderen. Wim was een lieve vader en trotste opa. Wim en Truus woonden al een tijd aan de Van Tuellstraat en bleven lid van de wijkgemeente Heemse. Na zijn overlijden op Pinksterzondag 8 juni was in de Hessenwegkerk de dankdienst voor zijn leven op zaterdag 14 juni jl. Een dienst waar liefdevol teruggekeken werd op Pa en Opa:

Een man met wilskracht, misschien heeft hij mede daardoor nog lang volgehouden ondanks dat hij enkele jaren ziek was en zijn gezondheid steeds minder werd. Een trotse

man, zowel op zijn familie als ook de grasmat die er altijd piekfijn bij moest liggen. Een creatieve man, die lang zocht naar een bepaald borreltje waarbij hij geen hoofdpijn kreeg in combinatie met zijn medicatie. Een drager van het Nieuw-Guinea herinneringskruis, voor zijn diensttijd in jonge jaren waarover indrukwekkende verhalen verteld werden. Er valt zo vaak nog zoveel meer te zeggen dan in een kort memoriam mogelijk is. Veel dankbaarheid voor alles wat ontvangen is uit zijn leven. En alles in én uit liefde, want zoals boven de rouwkaart stond geschreven: 'Waar liefde woont gebiedt de Heer zijn zegen'.

M.J. van Breden

Aleida Johanna Kuiperij

Op 28 mei overleed mw. Leida Kuiperij. Ze is geboren in Heemse, in de boerderij die staat aan wat nu De Riet heet, als tiende van elf kinderen in het gezin Kuiperij. Dit was er kort daarvoor vanuit de Achterhoek neergestreken en voerde er een klein gemengd bedrijf. Ze volgde de opleiding gezinsverzorgster in Amsterdam, en kon voor veel gezinnen in deze regio wat betekenen. Ze ging er graag op uit, naar familie in Canada of met familie naar Oostenrijk, of met de auto weg toen ze die zelf had, maar ze kwam ook graag weer thuis. Met 'tante Leida' was het voor de kinderen goed spelletjes doen en kon het gezellig zijn, wel kon ze soms best sturend zijn. En toch ook soms verrassend ruimte bieden: ze verhuisde bewust naar Baalder toen het gezin van Dirk en Fokalien de boerderij overnam. Later woonde ze aan de Havenweg. De winkels lekker dichtbij en binnendoor naar de Hôftekerk! De coronatijd heeft haar geen goed gedaan, ze vereenzaamde

wat, ondanks dat de burens hartelijk een oogje in het zeil hielden. Vanwege opkomende dementie heeft ze een plek in het Clara Feyeena gekregen. Ze bloeide er op, en genoot van de groep. Toen ze haar heup brak, werd ze opgenomen in het ziekenhuis. Ze zou er overlijden, niet lang voor haar honderdste levensjaar. In de afscheidsdienst in De Larijsen lasen we uit Mattheüs 28 over de Heer Jezus, die belooft met de zijnen te zijn tot aan de voleinding van de wereld. Die tekst klonk ook toen ze belijdenis deed, en door die Heer wist ze zich haar leven lang gedragen.

Ds. Gijsbert Rohaan

Oratorium 16 maart 2025

Wij als commissie van het oratorium Het Nieuw Jeruzalem kijken met volle tevredenheid terug op de uitvoering in een sfeervolle en bomvolle Höftekerk. We hebben veel positieve reacties ontvangen. Wat mooi dat we dit als kerken in Hardenberg samen mochten en konden doen. Ook de spontane medewerking van voorgangers uit verschillende kerken werd zeer gewaardeerd. Maar het belangrijkste: de boodschap die gebracht werd door de musici, het koor Te Deum Laudamus uit Hardenberg met het projectkoor frank en vrij. Een vervolg en dat staat inmiddels gepland voor zondagavond 29 maart 2026. Op deze palmzondag is het de bedoeling dat het Oratorium Van Liefde Ongekend uitgevoerd wordt in de Höftekerk.

Wij als commissie kregen een bedankbrief van de stichting Open Doors Met de vriendelijk vraag om de tekst in deze brief te vermelden in de verschillende kerkbladen:

"Beste commissie Oratorium Het Nieuw Jeruzalem te Hardenberg.

Hartelijk dank voor de collecteopbrengst Er is tijdens het Oratorium 'Het Nieuw Jeruzalem' van 16 maart jongstleden een collecte gehouden voor het werk van Open Doors. De collecte heeft het mooie bedrag van € 3109,91 opgebracht. Dit bedrag is verdubbeld door een anonieme ondersteuner, zodat wij een totaalbedrag van € 6219,82 kunnen inzetten om christenen te helpen op de gevaarlijkste plaatsen ter wereld. Uw geestelijke broers en zussen in Nigeria, Noord-Korea, Afghanistan, Irak, enz. hebben vooral uw gebed nodig. Tegelijk is daadwerkelijke steun belangrijk voor hen. Opdat ze merken dat ze niet alleen of vergeten zijn. Daarom onze hartelijke dank! "

Open Doors Nederland

Vaderdag

Zondag 15 juni was het afscheid van Hilko Klinge als koster maar het was ook vaderdag. Aan het eind van de dienst met ds. Elly Veldman en ds. Wim van der Wel, kreeg men een zakje

met gereedschap (drop) mee. Het werd door iedereen in dank aanvaard.

Henja Bakkenes

10 jaar!

"Samen Zingen"

INTERKERKELIJKE SAMENZANG

"Liederen van toen en nu"

Hardenberg

JUBILEUMAVOND!

ALGEHELE LEIDING

JAN QUINTUS ZWART

HERMAN BOERMAN

ORGEL

KLAAS JAN PULLEN

SAXOFOON

BRENT HULZEBOSCH

VLEUGEL

Zaterdag

13 september

2025

Höftekerk

Hardenberg

Aanvang 19.30 uur

COLLECTE:

**WENS AMBULANCE
HARDENBERG**

**Na afloop koffie/thee
Toegang gratis**

GRATIS PARKEREN ONDER HET GEMEENTEHUIS

WWW.SAMENZINGENHARDENBERG.NL

NL 12 TRIO 0320 5907 39 T.N.V. G.W. VLOT O.V.V. DONATIE SAMEN ZINGEN HARDENBERG

Uit de AK

Iedereen een veilig gevoel in onze kerkgemeenschap

Het lijkt zo simpel: in een kerkgemeenschap moet iedereen zich veilig kunnen voelen. Toch is er genoeg aanleiding om te beseffen dat die vlieger niet altijd op gaat. En dat heeft er toe geleid dat

de landelijke synode daar allerlei zaken voor geregeld heeft. In de kerkorde staat onder andere deze zin: "De kerkenraad stimuleert het gesprek in de gemeente om gezamenlijk zorg te dragen voor een klimaat waarin ieder zich veilig kan voelen."

En dat is misschien wel precies waar het om gaat. Je kunt wel een gedragscode opstellen, je kunt wel vertrouwenspersonen aanstellen, je kunt van alles regelen. Maar we zullen het toch samen en met elkaar moeten doen en er telkens alert op moeten zijn dat het niet vanzelfsprekend is dat dit altijd goed gaat. Gelukkig hebben wij een gedragscode. Gelukkig hebben we twee vertrouwenspersonen. Op Kerkcontact en Kerknieuws vindt u praktisch altijd hun namen en contactgegevens. Ze zijn twee jaar actief in onze kerkgemeenschap en ze zijn een aantal keren benaderd. Ook zijn ze vorig jaar langs alle wijkkerkenraden geweest en bij de Colleges van Diakenen en Kerkrentmeesters. Uit die gesprekken blijkt vaak dat als je er maar over praat, het onderwerp wel gaat leven. En dat mensen het dan ook wel belangrijk vinden. Maar als er geen aanleiding is, dan heb je het er misschien niet over en dan kan het onderwerp wegzakken. Laten we eens een zin uit onze gedragsregels citeren: "Ik scheld niet en maak geen gemene grappen of opmerkingen over anderen. Ik doe niet mee aan pesten, uitlachen of roddelen". Naar verwachting zal praktische iedere kerkganger dit onderschrijven. Maar als er nou

na de kerkdienst tijdens de koffie iemand een soort van grap maakt over ambtenaren? Of een andere beroepsgroep? Wat zeg je dan? En als vervolgens iedereen (mee)lacht? Stel je dan zo'n opmerking ter discussie? Wil je dan de sfeer 'verpesten'?

Zulke voorbeelden uit onze dagelijkse praktijk kunnen we niet vaak genoeg aan de orde stellen. Dat kan ons helpen bij de soms lastige afwegingen die we daarbij telkens weer moeten maken. Hopelijk helpt het ons ook om in sommige gevallen de moed te vinden om te doen wat we (eigenlijk) hadden moeten zeggen of doen.

Intussen zijn we ook volop bezig om ervaring op

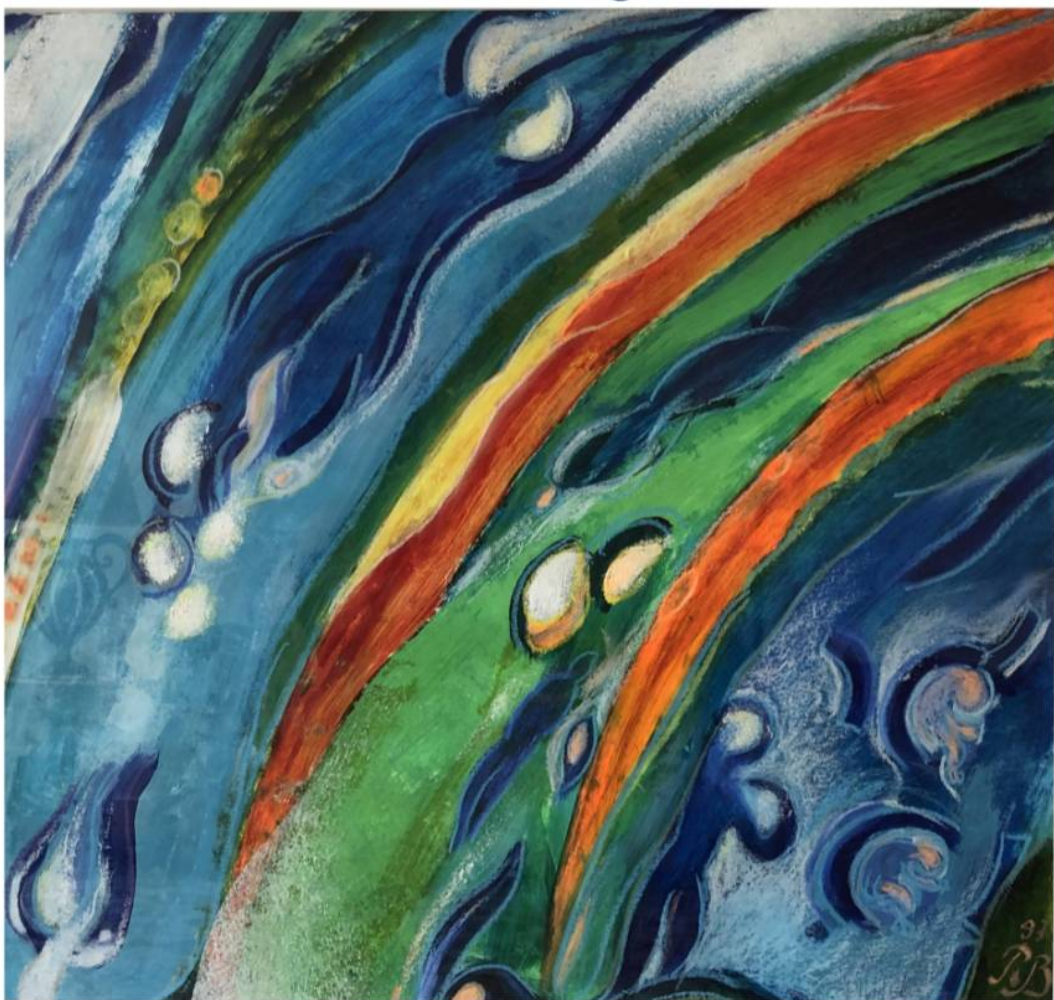

te doen met de Verklaringen Omtrent het Gedrag (VOG). Voor alle medewerkers en ambtsdragers en vrijwilligers die omgaan met mensen in kwetsbare posities wordt zo'n verklaring aangevraagd. Het is voorschrift dat dit in elke kerkgemeenschap gebeurt en daar willen we graag aan voldoen. Er zijn meestal geen kosten aan verbonden, maar het kost wel wat regelwerk van deze en gene. Voor alle medewerkers en ambtsdragers is dit proces in gang gezet en alle vrijwilligers die omgaan met mensen in kwetsbare posities zullen na de zomervakantie nog geïnventariseerd en benaderd worden. Zodat we in ieder geval aan alle formele spelregels voldoen om een kerk te zijn waar iedereen zich veilig voelt. En we ons met elkaar kunnen blijven richten op het gesprek hierover dat niet mag verstommen.

expositie

RUUD BARTLEMA

poëzie en mystiek in beeld

van 7 juli tot 1 september 2025

De Opgang te Radewijk

Protestantse Kerk, Radewijkerweg 31

Geopend op maandag en donderdag van 13.30-16.30u. toegang vrij.

Jaarrekening 2024 Overzicht van

Jaarrekening 2024. Overzicht van inkomsten en uitgaven in 2024.

Het College van Kerkrentmeesters heeft de jaarrekening 2024 opgemaakt. De jaarrekening is door de externe accountant beoordeeld en vervolgens vastgesteld in de vergadering van de Algemene Kerkenraad op 30 juni 2025. In dit artikel een toelichting op de jaarrekening 2024. Ook is een verkorte jaarrekening opgenomen. Gemeenteleden die meer informatie willen, dan wel de uitgebreide jaarrekening willen inzien kunnen contact opnemen met de penningmeester, Henk Dogger via zijn mailadres penningmeester.cvk@pkn-hardenberg-heemse.nl of telefonisch 06-4934461.

Protestantse
Kerk

Protestantse gemeente te Hardenberg-Heemse
College van Kerkrentmeesters - Jaarrekening 2024

Verkort Overzicht

	Begroting 2024	Rekening 2024	Rekening 2023
Opbrengsten en Baten			
Opbrengsten onroerende zaken	201.500	215.740	237.559
Opbrengsten uit rente, dividenden en beleggingen	6.000	17.347	7.620
Opbrengsten levend geld	885.000	890.261	894.059
Totaal baten A	1.092.500	1.123.348	1.139.238
Uitgaven en Kosten			
Kosten kerkelijke gebouwen	120.500	403.646	244.328
Kosten overige niet-kerkelijke eigendommen en inventarissen	32.500	3.900	25.656
Afschrijvingen onroerende zaken, installaties/invent.	15.000	534.837	16.058
Pastoraat resp. diaconaal pastoraat	575.500	601.553	562.136
Kosten kerkdiensten en kerkelijke activiteiten	35.000	48.908	40.675
Verplichtingen/bijdragen aan andere organen	60.000	60.515	61.896
Salarissen en vergoedingen	196.200	212.135	231.066
Kosten beheer, administratie en archief	45.000	48.736	43.892
Rentelasten/bankkosten	6.000	2.502	2.689
Totaal lasten A	1.085.700	1.916.732	1.228.396
Operationeel resultaat (A)	6.800	-793.384	-89.158
Incidentele baten en lasten			
Incidentele baten	-	1.311.786	477.087
Incidentele lasten	-35.000	-243.680	-103.977
Incidentele baten en lasten (B)	-35.000	1.068.106	373.110
Resultaat verslagjaar (A+B)	-28.200	274.722	283.952
Mutaties bestemmingsreserves/-fondsen			
Onttrekkingen bestemmingsreserves	0	0	0
Onttrekkingen bestemmingsfondsen	0	-	35.978
Toevoegingen bestemmingsreserves	-	0	-347.001
Toevoegingen bestemmingsfondsen	-	-508.183	-11.557
Totaal mutaties bestemmingsreserves/-fondsen (C)	0	-508.183	-322.580
Resultaat naar Algemene reserve (D)	-28.200	-233.461	-38.628

inkomsten en uitgaven 2024

Toelichting operationeel resultaat (cijfers afgerond in duizentallen)

Het operationeel resultaat 2024 is uitgekomen op een verlies van € 793.000. Dit verlies is fors hoger dan het begrote kleine positieve resultaat van € 7.000. Het resultaat na incidentele baten en lasten en na de mutaties in bestemmingsreserves / -fondsen is ook negatief: € 233.000, waar gerekend was op een resultaat van negatief € 28.000.

De opbrengsten onroerende zaken lagen ongeveer € 15.000 hoger dan begroot. Aan de ene kant hogere opbrengsten van verhuur van (kerkelijke) gebouwen, aan de andere kant was de opbrengst buffetten lager dan begroot.

De bijdragen van onze leden (opbrengsten levend geld) is met € 890.000 ongeveer € 5.000 hoger dan begroot (€ 885.000). Daar waar de vrijwillige bijdragen met € 791.000 bijna € 9.000 lager uitvielen dan begroot vielen de opbrengsten collecten (€ 36.000) en eindejaarcollecte (€ 25.000) mee, met respectievelijk € 6.000 en € 10.000 hogere opbrengsten dan begroot.

Doordat de rente op spaartegoeden weer is opgelopen en het banksaldo door grote eenmalige inkomsten uit verkoop van de Hessenwegkerk met Kostenwoning en een ontvangen legaat is toegenomen, konden er € 11.000 hogere rentebaten gerealiseerd worden.

De totale operationele lasten waren begroot op € 1.085.000. De werkelijke uitgaven zijn uitgekomen op € 1.917.000, Een nadeel dus van € 832.000. De operationele inkomsten waren met € 1.123.000 ruim € 31.000 hoger dan begroot.

Hogere kosten waren er bij de meeste rubrieken. Opvallen zijn de fors hogere kosten bij

- kerkelijke gebouwen € 283.000 hogere kosten
- afschrijvingen onroerende zaken € 519.000 hogere kosten

Vanuit de verkoopopbrengst van de Hessenwegkerk en de Kostenwoning is een groot bedrag toegevoegd aan ons onderhoudsfonds. Ook is het onderhoudsfonds vanuit andere incidentele opbrengsten gevoed. De genoemde hogere kosten kerkelijke gebouwen (€ 283.000) zijn grotendeels toe te rekenen aan die extra dotatie.

De fors hogere afschrijvingen onroerende zaken van € 519.000 betreft de eenmalige afschrijving op de (verbouwde) Aerninckhoff. Ultimo 2024 is de Aerninckhoff gewaardeerd op de laatst bekende WOZ-waarde (€ 280.000). De in 2024 uitgevoerde verbouwing en verduurzaming hebben bijna € 800.000 gekost. Er is daarom de eenmalige extra afschrijvingslast genomen.

Wanneer rekening wordt gehouden met eenmalige inkomsten (als de verkoop van de Hessenwegkerk, ontvangen subsidies, opbrengst uit een legaat) en uitgaven (zie hierboven) dan is er sprake van een 'genormaliseerd resultaat, verlies' van € 8.000. Een iets kleiner verlies dan waar in de begroting rekening mee is gehouden.

Het is nog lastig aan te geven in hoeverre de hogere kosten ook (deels) structureel zijn. Dus dat deze ook doorwerken naar de komende jaren toe. In elk geval zullen we in de komende jaren wel rekening moeten houden met stijgende kosten ('alles wordt gewoon duurder'). Wel zal, als gevolg van het afstoten van de Hessenwegkerk in 2024, het onderzoek naar de toekomstige mogelijkheden van de Stephanuskerk, de verkoop van 2 pastorieën begin 2025, en mutaties binnen het personeelsbestand positieve effecten hebben op de omvang van de kosten.

Gestreefd wordt naar een zo sluitend mogelijke begroting (of klein tekort) voor structurele inkomsten en uitgaven.

Het stevige eigen vermogen (algemene reserve) ultimo 2024 van € 1.515.000 in combinatie met ruim € 900.000 aan bestemmingsreserves en € 460.000 aan onderhoudsvoorziening biedt een voldoende buffer om (kleine) tekorten op te vangen, dan wel de nodige incidentele investeringen/uitgaven te doen.

Toelichting incidentele baten en lasten.

In 2024 zijn de incidentele baten € 1.312.000, waar € 244.000 aan incidentele lasten tegenover stond.

De incidentele baten betreffen:

- bijdragen en subsidies	€ 86.000
- verkoop (netto) Hessenwegkerk en Kusterswoning	€ 918.000
- herwaarderingsreserve onroerende zaken	€ 207.000
- ontvangen legaat	€ 100.000

De incidentele lasten zijn met name de toevoegingen van de herwaarderingsreserve van het onroerend goed op geactualiseerde WOZ-waarde aan de herwaarderingsreserve.

Toelichting mutaties bestemmingsreserves en -fondsen.

De in de jaarrekening opgenomen mutatie van € 508.000 zien met name op de toevoegingen aan bestemmingsfondsen zoals:

- duurzame investeringen	€ 39.000
- komend onderhoud WOL	€ 119.000
- stadskerk	€ 200.000
- pastorale projecten	€ 150.000

Toelichting financiële positie inzake continuïteit.

Het totale eigen vermogen bedraagt eind 2024 € 3.371.000 (2023 € 3.232.000). Hieronder vallen:

- de algemene reserve van	€ 1.515.000
- de bestemmingsreserves	€ 951.000
- de herwaarderingsreserve onroerend goed van	€ 905.000.

Het totale eigen vermogen is verbeterd met ongeveer € 140.000.

Naast het eigen vermogen is er in de vorm van voorzieningen nog € 481.000 (2023 € 195.000) aan vreemd vermogen. Het grootste gedeelte daarvan betreft de onderhoudsvoorziening voor gebouwen (€ 461.000).

Ondanks het nog grote aanwezige vermogen willen wij wel de nodige aandacht vragen voor onze financiën op langere termijn. Zie ook hiervoor bij de toelichting op het operationele resultaat. De druk door toenemende kosten(stijgingen) op de exploitatierekening neemt toe. De opbrengsten uit vrijwillige bijdragen (onze belangrijkste inkomstenbron) staan door overlijden en opzeggingen onder druk.

Gelukkig hebben we begin 2025 een nieuwe huurder gevonden voor de voormalige pastorie aan het Kerkpad. De verduurzaming van onze gebouwen zal naar verwachting een positief effect hebben op de exploitatielasten (energie en onderhoud).

Volop aandacht is er voor (het gebruik van) onze gebouwen in de toekomst. Tegenover de kosten van de Stephanuskerk staan nagenoeg geen inkomsten meer. Het onderzoek naar mogelijke herbestemming is, dankzij een forse subsidie hiervoor, in 2025 gestart in samenwerking met

Stichting BOEi, gespecialiseerd in herontwikkeling van cultureel erfgoed. Ook voor de Witte of Lambertus in Heemse staan forse investeringen (waaronder ook verduurzaming) op stapel om dit rijksmonument weer up-to-date te maken voor erediensten. Deze investering kan grotendeels bekostigd worden vanuit twee aangehouden bestemmingsreserves, te weten 'legaat v/d Poll-Dijkman' en 'Onderhoud WOL'. In Radewijk is een plaatselijke werkgroep gestart met het in kaart brengen van de voorzieningen aldaar op langere termijn. Daarbij wordt ook ons kerkgebouw de Opgang betrokken. Met de initiatieven onder de noemer 'de Hof, huis van verbinding' wordt ook gewerkt aan de toekomst van de Höftekerk-Schakel.

Het College van Kerkrentmeesters:

Henk Dogger, Penningmeester

Kerkdiensten

wijk Centrum

Höftekerk: **09.30 uur**

zondag 20-jul Ds. Wim van der Wel
zondag 27-jul Ds. Elly Veldman-Potters
zondag 3-aug Ds. Wim van der Wel
zondag 10-aug Ds. Piet Langbroek
zondag 17-aug Ds. Elly Veldman-Potters
zondag 24-aug Ds. Piet Langbroek
zondag 7-sep **10.00 uur** Ds. Martin Voet

wijk Radewijk

De Opgang 10.00 uur

zondag 20-jul Dr. G. den Hartogh, Krimpen a/d IJssel
zondag 27-jul Dr. G. den Hartogh, Krimpen a/d IJssel
zondag 3-aug Dr. G. den Hartogh, Krimpen a/d IJssel
zondag 10-aug Dr. G. den Hartogh, Krimpen a/d IJssel
zondag 17-aug Dhr Bert Broers
zondag 24-aug Ds. Joop Dijkstra
zondag 07-sep Dhr. Wout Kelder

wijk Heemse

De Aerninckhoff 10.00 uur

zondag 20-jul Ds. H. Linde, Hoogeveen
zondag 27-jul Ds. J. de Korte, Benneveld
zondag 03-aug Ds. J.A.J. Seeleman, Haarlem
zondag 10-aug Ds. G Holverda, Hardenberg
zondag 17-aug Dhr. E.J. Haselhorst, Den Ham
zondag 24-aug Ds. Geralda Rohaan-van de Kamp
zondag 07-sep Dhr. Martijn van Breden

wijk Baalder

zondag 14 sep Ds. Wim van der Wel

wijk Baalderveld

De Beek 10.00 uur

zondag 7 september Ds. Piet Langbroek

wijk Marslanden

de Matrix 9.30 uur

zondag 7 september Ds. Yvonne van Benthem

PGHH

Oostloorn 11.00 uur

zondag 20-jul Ds. Wim van der Wel
zondag 27-jul Ds. Elly Veldman-Potters
zondag 03-aug Ds. Wim van der Wel
zondag 10-aug Ds. Piet Langbroek
zondag 17-aug Ds. Elly Veldman-Potters
zondag 24-aug Ds. Piet Langbroek

PGHH

Höftekerk zondag 31 augustus

Ontmoetingszondag

ds. Gijsbert Rohaan

Bijbelrooster juli/augustus

Nederlands-Vlaams
Bijbelgenootschap

woensdag	16 juli	Deuteronomium 20,10-20	20 augustus	Deuteronomium 27,1-13
donderdag	17 juli	Deuteronomium 21,1-9	21 augustus	Deuteronomium 27,14-26
vrijdag	18 juli	Kolossenzen 1,1-11	22 augustus	Psalm 55,1-16
zaterdag	19 juli	Kolossenzen 1,12-23	23 augustus	Psalm 55,17-24
zondag	20 juli	Kolossenzen 1,24-2,5	24 augustus	Lucas 13,22-30
maandag	21 juli	Kolossenzen 2,6-15	25 augustus	Lucas 13,31-35
dinsdag	22 juli	Kolossenzen 2,16-3,4	26 augustus	Deuteronomium 28,1-14
woensdag	23 juli	Psalm 75	27 augustus	Deuteronomium 28,15-29
donderdag	24 juli	Deuteronomium 23,2-15	28 augustus	Deuteronomium 28,30-44
vrijdag	25 juli	Deuteronomium 23,16-26	29 augustus	Deuteronomium 28,45-57
zaterdag	26 juli	Psalm 28	30 augustus	Deuteronomium 28,58-69
zondag	27 juli	Lucas 11,1-13	31 augustus	Lucas 14,1-14
maandag	28 juli	Lucas 11,14-23	1 september	Lucas 14,15-24
dinsdag	29 juli	Lucas 11,24-28	2 september	Lucas 14,25-35
woensdag	30 juli	Lucas 11,29-36	3 september	Psalm 33
donderdag	31 juli	Lucas 11,37-44	4 september	Deuteronomium 29,1-14
vrijdag	1 augustus	Lucas 11,45-54	5 september	Deuteronomium 29,15-28
zaterdag	2 augustus	Lucas 12,1-12	6 september	Deuteronomium 30,1-10
zondag	3 augustus	Lucas 12,13-21		
maandag	4 augustus	Lucas 12,22-32		
dinsdag	5 augustus	Kolossenzen 3,5-17		
woensdag	6 augustus	Kolossenzen 3,18-4,6		
donderdag	7 augustus	Kolossenzen 4,7-18		
vrijdag	8 augustus	Deuteronomium 24,1-9		
zaterdag	9 augustus	Deuteronomium 24,10-22		
zondag	10 augustus	Lucas 12,33-40		
maandag	11 augustus	Lucas 12,41-48		
dinsdag	12 augustus	Deuteronomium 25,1-10		
woensdag	13 augustus	Deuteronomium 25,11-19		
donderdag	14 augustus	Deuteronomium 26,1-11		
vrijdag	15 augustus	Deuteronomium 26,12-19		
zaterdag	16 augustus	Psalm 54		
zondag	17 augustus	Lucas 12,49-59		
maandag	18 augustus	Lucas 13,1-9		
dinsdag	19 augustus	Lucas 13,10-21		

Voorzieningenwijzer

In diverse bijeenkomsten met o.a. het Platform van Kerken en de armoederegisseur van de gemeente Hardenberg mevr. Dirksen werd de diaconie gewezen op de Voorzieningenwijzer. De Voorzieningenwijzer is een gebruiksvriendelijk, landelijk initiatief waarop mensen snel kunnen checken of ze in aanmerking komen voor toeslagen of tegemoetkomingen. Voor mensen uit de gemeente Hardenberg kan dat via deze link: <https://datgeldtvoormij.nl/gemeente/hardenberg/> Op deze site kan iedereen zelf of samen met iemand anders checken of zij/hij voor tegemoetkomingen of toeslagen in aanmerking komt. Het betreft de volgende gebieden: Gemeentelijke regelingen, Energiecontract, Landelijke toeslagen, Zorgverzekering en Inkomstenbelasting. Ook kunt u via deze site een adviesgesprek aanvragen bij Raad en Recht en/of Humanitas.

Werkgroep Moldavië: Kinderen vinden rust, aandacht en hoop in Moldavië

In 28 dagcentra in Moldavië ontvangen meer dan 800 kinderen warme maaltijden, hulp bij schoolwerk, horen ze Bijbelverhalen, spelen ze muziek en vooral: ze krijgen liefdevolle aandacht. Kinderen zoals Ion, die door armoede en spanningen thuis onrustig en boos was. Na een paar maanden op het centrum werd hij rustiger, ging hij beter leren en leerde hij om te delen. Oudere kinderen nemen jongere kinderen bij de hand en begeleiden hen als 'mentor'. Ouders, die eerst kwamen voor een voedselpakket, blijven soms hangen voor een gesprek of een gebed. "We zien kleine wonderen gebeuren", zegt een medewerker. Kerk in Actie steunt dit hoopvolle werk van Youth for Christ Moldavië. Samen bouwen ze aan een generatie kinderen die gesterkt en gezien wordt. De werkgroep Moldavië heeft onlangs kennis gemaakt met Vitalie Pupazan, de directeur van Youth for Christ Moldavië. Samen met Daan Verbaan van Kerk in Actie heeft hij een vergadering bijgewoond van de werkgroep, waarin over een mogelijke uitwisseling van jongeren is gesproken. In het najaar wordt in het College van Diakenen hierover een definitief besluit genomen.

Verslagje fietstocht Happen en trappen

"Hemelvaartsdag gingen ongeveer 80 mensen op de fiets happen en trappen voor Moldavië. Mooie route met van alles te zien onderweg : Bij de Aerninckhoff kregen we koffie met wat lekkers, een hamburger aan de Volle Urenweg in Radewijk aspergesoep met een broodje bij Broekroelofs in Brucht uitleg over de boerderij en mooie muziek. Jammer dat het koud was maar een prachtige dag."

Giften/collecten

Ontvangen giften t/m 30 juni 2025

Ontvangen via:	Bestemming:	Bedrag:
Aart Mulder	Kerk (wijk Centrum)	€ 10,00
Ina Gerrits	Wijkfonds Heemse	€ 10,00
Clara Welleweerd	Wijkgemeente Heemse	€ 10,00
Fam. Oldehinkel	Wijkfonds Radewijk	€ 10,00
Ina Nijboer	Wijkfonds Radewijk	€ 20,00
Martijn van Breden	Wijkfonds Heemse	€ 20,00
Jan Kremer	Wijkfonds Centrum	€ 10,00
G. Steenbergen	Wijkfonds Heemse	€ 20,00
W. Bult-Gelling	Wijkfonds Heemse	€ 10,00
W. Bult-Gelling	Wijkfonds Heemse	€ 10,00
R. Ribbering-Hommes	Kerk	€ 10,00
Truus Hamhuis	Diaconie (Heemse)	€ 20,00
Fenny Ramaker	Wijkfonds Centrum	€ 10,00
A.J. Mulder	Kerk (wijk Centrum)	€ 10,00
Fam. L. Waterink	Wijkfonds Radewijk	€ 20,00
Fam. Blok	Wijkfonds Radewijk	€ 20,00
		€ 220,00

Als kerkelijke gemeente zijn we dankbaar voor de ontvangen giften. Hiermee kunnen we invulling geven aan ons gemeentezijn, zowel op wijkniveau als ook voor onze verre naaste.

Collecten:

Deze maand werd geen opgave ontvangen van de gehouden collecten.

*L*aten we zonder te wankelen datgene
blijven belijden waarop we hopen,
want Hij die de belofte heeft gedaan
is trouw.

Hebreeën 10,23

Kerkelijk Bureau

Het kerkelijk bureau (in de Schakel) is geopend elke maandagmorgen van 10.00-12.00 uur. U kunt er terecht met uw vragen of aankoop van collectiemunten. We zijn dan ook telefonisch bereikbaar. Nieuw is dat we voortaan ook telefonisch bereikbaar zijn buiten de openstellingsuren. U krijgt de gelegenheid uw boodschap of vraag in te spreken en wij nemen dan zo spoedig mogelijk contact met u op. Voortaan zijn we dus 7 dagen 24 uur telefonisch bereikbaar op ons nieuwe telefoonnummer 0523 680833. Uiteraard kunt u ons ook altijd mailen via **kerkelijkbureau@pkn-hardenberg-heemse.nl**.

Rekeningnummer:

NL56 RABO 0373721617 voor vaste vrijwillige bijdragen, giften en abonnementen Kerkklank

Colofon:

Inleveren kopij voor de "Kerkklank" van september **uiterlijk maandag 18 augustus 2025**. Kopij bij voorkeur inleveren per e-mail. Het adres is: **kerkklinkhardenbergheemse@gmail.com**

De redactie bestaat uit:

Hoofdredacteur:

Ds. Piet Langbroek

Opmaakredacteur:

vacature

Redactieleden:

Ineke Reiling-Muller, Rheezerveenseweg 37, tel. 638202
Rezina Ramaker-Brinks, Radewijkerweg 43a, tel. 216237
Albert Veldhuizen, Havenweg 56, tel. 06-24835615
Inez Pot-Zemmelink.

Nog geen abonnement op Kerkklank? Stuur een email naar het Kerkelijk Bureau voor een papieren versie (€ 15,00) en/of een digitale versie (gratis).

Kerkklank is het kerkblad van de PGHH. Men kan zich abonneren op een gedrukt exemplaar via het kerkelijk bureau (**kerkelijkbureau@pkn-hardenberg-heemse.nl**). Daarnaast is Kerkklank te downloaden via de scipio app en de website www.pknhardenbergheemse.nl Kerkklank is dus een openbaar medium. Het is goed dat u daar rekening mee houdt als u iets ter publicatie aanbiedt. Vermeld niet meer gegevens dan u wenselijk vindt, bijv.

De Opgang Radewijk

Radewijkerweg 31
7791 RJ Radewijk
0523-216490

vrijw.koster: Mw. H.Broekroelofs
0523-216632

broekroelofs4@kpnplanet.nl

Höftekerk/ De Hof

Lage Doelen 3
7772 BL Hardenberg
0523-261554 koster: Jan Halink
06-57875941

beheerder.centrum@pkn-hardenberg-heemse.nl

Stephanuskerk

Voorstraat 36
7772 AD Hardenberg
0523-265240 koster: Jan Halink
06-57875941

beheerder.centrum@pkn-hardenberg-heemse.nl

Witte of Lambertuskerk/ De Aerninckhoff

Scholtensdijk 24
7771 CV Hardenberg
coördinator: Marco Kappert
06-57407972 email:

beheerder.heemse@pkn-hardenberg-heemse

Clara Feyeena Heem

Rheezerweg 73
7771 TD Hardenberg
0523- 277000
koster: Dhr. G.J. Timmer
0523-267733
timhand@hetnet.nl

De Kamp

Dr. Albert Schweitzerlaan 1
7772 EC Hardenberg
0523-262597
beheerder: Rick van Duren
06-20621620

De Beek

Hondsdrif 38
7772 LX Hardenberg

De Matrix

Erve Odinck 5-77
7773 DE Hardenberg
Vertrouwenspersonen
Mw.Neeltje Jonkers-Salomons
tel.06-10703656 email:
njonkers@planet.nl
Dhr. Theo Oldehinkel
tel.06-83700328 email:
theo.oldehinkel@gmail.com 39

Donderdagavond- concerten

www.donderdagavondconcerten.nl

Hardenberg 2025

 Stephanuskerk, Voorstraat 36

 Höftekerk, Lage Doelen 3

 'Het Morgenlicht' Gramsbergerweg 59

10 juli

Int. koor ZEVENMAAL
o.l.v. Tobias Bethlehem
Marijn Siero, piano
Erik Nijzink, orgel

Höftekerk

17 juli

Roelof Hamberg, orgel
Marian Hofstra, sopraan

Stephanuskerk

24 juli

Gerben van den Akker
Jan Broekroelofs
Erik Nijzink (3x orgel)

Het Morgenlicht

31 juli

Chris en Jos Kuipers, piano
Bernardien Hamhuis, zang
Anneke Hamberg, orgel

Höftekerk

07 aug.

Ad van Pelt, (orgel)
(organist Petruskerk Woerden)

Stephanuskerk

Aanvang: 20.00 uur; toegang vrij!
(bij de uitgang wordt een vrijwillige bijdrage gevraagd)